

Handläggare
Fredrik Nornvall
Utbildningsenheten

Diarienummer
14FNU/0118

Finansieringsnämnden för
utbildning

Rapport om åtgärder avseende vuxenutbildningsanordnare

Förslag till beslut

1. Rapporten godkänns.

Beslutsnivå

Finansieringsnämnden för utbildning

Sammanfattning

Värmdö kommun har uppmärksammat missförhållanden inom en av de anordnare av vuxenutbildning som har upphandlats, KompetensUtvecklingsinstitutet (KUI). I ärendet beskrivs identifierade missförhållanden samt de åtgärder som har vidtagits och de överväganden som har gjorts. Rapporten föreslås noteras av finansieringsnämnden för utbildning.

Bakgrund

Värmdö kommun har iakttagit missförhållanden inom den upphandlade vuxenutbildningsanordnaren KUI. Anordnaren var en av de totalt 24 anordnare som kommunen tillsammans med ett flertal andra kommuner i länet tecknade avtal med under 2012 efter att ha genomfört en tjänstekoncessionsupphandling. För närvarande studerar 28 elever från Värmdö kommun inom KUI:s utbildningar.

Ärendebeskrivning

Värmdö kommun har iakttagit att det finns missförhållanden inom den upphandlade vuxenutbildningsanordnaren KUI. Nedan redovisas identifierade missförhållanden och dess hantering efter en kort redovisning av anordnarens verksamhet och Värmdö kommuns förhållande till denna.

KompetensUtvecklingsinstitutet (KUI)

Värmdö kommun tecknade under 2012 avtal med KUI. Avtalet var en följd av den tjänstekoncessionsupphandling som kommunen genomförde tillsammans med andra kommuner i länet. Förutom avtal med KUI tecknades avtal med ytterligare 23 anordnare av vuxenutbildning (avtalet med KUI bifogas).

KUI är en del av Sveriges största utbildningsföretag, AcadeMedia. Företaget har ca 10 000 medarbetare och finns runt om i Sverige. Fokus är på vuxenutbildningar inom

vård, omsorg, förskola, fritid och hälsa.

De flesta kommuner i Stockholms län använder KUI som anordnare av vuxenutbildning. Värmdö kommun har under en följd av år använt KUI för vuxenutbildning och ingick som ovan har redovisats i den upphandling som genomfördes under 2012. Även innan nämnda upphandling genomfördes använde Värmdö kommun KUI som utbildningsanordnare.

Av tabellerna nedan framgår antal elever, betygssatta kurser och poäng i förhållande till Värmdö kommun.

Tabell: Värmdöelever vid KUI 2013 och 2014

Elever	Antal
Antal elever år 2013	53
Antal elever våren 2014	44
Antal inskrivna elever hösten 2014	28

Tabell: Utförda poäng och betygssatta kurser för värmdöelever vid KUI 2013 och 2014

Poäng och kurser	Poäng
Utförda poäng år 2013	37 350
Betygsatta kurser år 2013	29 650
Utförda poäng år 2014 totalt per idag 2/10	30 600
Betygsatta kurser år 2014 totalt per idag 2/10	20 450

Uppmärksammade missförhållanden och dess hantering

I det följande redovisas i uppmärksammade missförhållandens och dess hantering, dels av kommunens och dels av KUI. Redovisningen är kronologisk.

Felaktigheter gällande fakturor och verksamhetspoäng (februari 2014)

Under februari uppmärksammas att fakturor från KUI redovisade att elever under kort tid klarat så stora mängder poäng att det kunde anses anmärkningsvärt. Exempelvis hade en elev under två månader fått betyg i kurser motsvarande 1500 poäng i kurser från barn- och fritidsprogrammet. Andra elever hade klarat 1600 poäng på fyra månader. Motsvarande ordning kunde inte iakttas hos andra utbildningsanordnare.

Felaktigheterna påtalades till KUI den 31 mars (se nedan).

Felaktig process för validering (februari 2014)

Under februari 2014 mottog Värmdö kommun ett brev från KUI (rektorn i Nacka) som beskrev modellen för validering på följande sätt ”Processen vi använder är utarbetad sedan 6 år tillbaka och uppdateras ständigt inom båda programmen (VO, BF). Det är alltså frågan om en väl prövad och utformad process för eleven med kartläggningssamtal, förberedelsearbete, examinationsformer inklusive gruppdiskussioner, enskilda kompletteringar för godkänt resultat och skrivningar för möjlighet till högre betyg.”

Kommunen kunde genom Värmdö vuxenutbildning konstatera att det beskrivna förfaringssättet var felaktigt och påtalade i kommunikationen med KUI att kurser som genomförs genom validering och som ska betygssättas ska avslutas med en prövning. Eftersom detta inte gjorts påtalades att betygskatalogen var felaktig.

KUI återkom med information som bekräftade att den aktuella betygskatalogen var felaktig.

Information om begränsning av studieomfattning (24 mars 2014 och 26 maj 2014)

För att förhindra att elever fick för omfattande studieomfattning informerade kommunen genom Värmdö vuxenutbildning samtliga utbildningsanordnare den 24 mars 2014 om begränsning till 250 poäng per period. Skälen som angavs var budgetförutsättningar, kvalitet och viljan att minimera risken för ett studiemisslyckande för den enskilda eleven.

Den 26 maj iakttog kommunen genom Värmdö vuxenutbildning att KUI inte följde begränsningen om 250 poäng per termin och påtalade följaktligen detta. KUI medgav felaktigheten och lovade rättelse.

På-plats uppföljning av KUI (28 mars 2014)

Tillsammans med representant för vuxenutbildning i Huddinge besökta Värmdö vuxenutbildning KUI:s huvudkontor den 28 mars 2014. En lärarrepresentant för KUI i Nacka som handhaft värmdöeleverna i den dagliga undervisningen medverkade även.

Lärarrepresentanten beskrev valideringsprocessen på ett sätt som uppfattades stå i strid med vuxenutbildningsförordningen och uppfattades därutöver sakna kunskap om skillnaden mellan validering och prövning.

Vid tillfället uppvisades även betygskataloger för värmdöelever som undertecknats av rektor istället för undervisande lärare, vilket står i strid med förordningen, tillsammans med betygskataloger som helt saknade underskrift.

Vid mötet uppfattade Värmdö kommun att verksamhetschefen för KUI medgav felaktig hantering och felaktig information i broschyr och på KUI:s webbplats där validering beskrivs.

Påtalade missförhållanden (31 mars 2014)

Kommunen genom Värmdö vuxenutbildning påtalade följande missförhållanden den 31 mars 2014 genom brev ställt till KUI.

- Betygskataloger som saknar underskrifter av undervisande lärare.
- Betygskataloger som saknar anteckning om att Prövning genomförts.
- Betyg har satts som ett resultat av validering.
- Allvarlig felaktig sammanblandning av validering och prövning har systematiskt

förekommit, enligt den modell som redovisas i KUI:s kurskatalog.

- Betygssättning har hanterats på ett felaktigt sätt. Prövning ska ske mot hela betygsskalan. Inga särskilda uppgifter ska ges för högre betyg.

Krav på omedelbar rättelse ställdes i följande avseenden:

- KUI säkerställer rutiner kring validering och prövning i enlighet med gällande styrdokument. Innan det är genomfört får inte validering av värmdöelever genomföras.
- Rutinerna ska redovisas och godkännas av Värmdö vuxenutbildning, innan ytterligare valideringar genomförs på Kul.

Krav på rättelse senast 30 april 2014 ställdes i följande avseenden:

- Genomgång av samtliga betygskataloger som utfärdats under tiden 2012-07-01 fram till dagens datum. Rättelse av ofullständiga betygskataloger enligt påtalade felaktigheter.

Som svar på brevet meddelade KUI skärpning av rutinerna och utökad information till medarbetarna om vad som gäller.

Rättade betygskataloger och rättad information (29 april 2014 och 20 maj 2014)

Den 29 april 2014 kom rättade betygskataloger och rättade informationsbroschyrer kommunen till del genom besök av representanter från KUI. Vid detta tillfälle ansågs missförhållandet med hantering av underskrift av betygskataloger rättat.

Den 20 maj inkom likväl nya betygskataloger som var felaktigt underskrivna.

Felaktiga fakturor (15 maj 2014 och 5 juni)

Den 15 maj inkom två fakturor ställda till Värmdö vuxenutbildning från KUI. Den ena fakturan rörde en kurs med kostnad 45:-/poäng och den andra för validering 30:-/poäng. Båda fakturorna rörde dock samma elever och samma kurser, vilket får anses högst tvivelaktigt.

Efter påtalande om felaktigheten angav KUI att den ena fakturan avsåg hemtjänsten i Värmdö kommun. Hemtjänsten blev informerad om detta.

Brister i faktureringen förekom vid ett flertal tillfällen under våren, vilket påtalades av Vuxenutbildningens kansli, som KUI rättade till allt eftersom.

Den 5 juni påtalade kommunen missförhållandet om dubbelfakturering i ett brev ställt till KUI. I fakturorna tar KUI upp full debitering där KUI redan debiterat för jan och feb för ett flertal elever. Detta har påtalats till ledningen för KUI från Värmdö vuxenutbildnings administration den 5 juni 2014.

KUI bad om ursäkt för dubbelfaktureringen och med hjälp av Värmdö vuxenutbildnings kansli utreddes och rättades faktureringen.

Påtalade brister i studie- och yrkesvägledning m.m. (maj- 2014)

Under maj 2014 påtalade kommunen genom Värmdö vuxenutbildning brister avseende studie- och yrkesvägledning.

KUI svarade att framöver kommer en studie- och yrkesvägledare finnas på plats en dag/månad vid KUI:s enhet i Nacka och att studie- och yrkesvägledaren går att nå via KUIS:s lärplattform.

Felaktigt utfärdade betyg

I augusti 2014 uppmärksammade en före detta elev Värmdö vuxenutbildning att hon misstänkte att hon fått ett felaktigt undertecknat ”Utdrag ur betygskatalog”. Rektor på KUI hade skrivit under, vilket inte får ske vid upphandlad utbildning. Undertecknare av betygsdokument vid upphandlad utbildning för Värmdö kommun är Värmdö vuxenutbildnings rektor.

Verksamhetschefen på KUI beklagade det inträffade och undersökte förhållandet. KUI kunde konstatera att det fanns 12 betygsutskrifter som hade undertecknats felaktigt. Som en följd av uppdagade felaktigheter uppfattar kommunen att personalförändringar skedde genom att rektorn i Nacka entledigades.

Överväganden om rättsliga åtgärder

Förutom kommunens hantering av de missförhållanden som identifierats enligt redovisningen ovan, har kommunen övervägt möjligheten att säkerställa kvalitet för Värmdö elever genom att häva avtalet med KUI. Det skulle innebära att eleverna hänvisas till andra anordnares utbildningar.

Bedömning av hävningsrätt (juni 2014)

Under juni 2014 gjorde kommunen en prövning av om skäl för att häva avtalet förelåg. Mot bakgrund av att utbildningsanordnaren rättat påtalade brister bedömdes att hävningsrätt inte förelåg. Vid tidpunkten beslöts att noggrant följa utvecklingen för att vid senare tillfälle ånyo kunna överväga rättsliga åtgärder för att säkerställa att Värmdös elever får kvalitet i sin utbildning.

Förnyad bedömning av hävningsrätt (september/oktober 2014)

Till följd av att kommunen uppfattade att fortsatta brister förekom i form av felaktigt underskrivet utdrag ur betygskatalog, genomfördes en förnyad prövning av hävningsrätten under september/oktober 2014. Resultatet visar att det inte är självklart att det finns grund för hävning.

Bedömning

De missförhållanden som redovisats är väldokumenterade och av allvarligt slag. Efter att missförhållanden har påtalats har KUI under perioden februari till september 2014 i hög

utsträckning gjort rättelse. Vissa felaktigheter har återkommit, vilket får anses allvarligt.

Förvaltningen konstaterar att det torde finnas grund för att häva avtalet i förtid, men att det likväl inte är säkerställt då rättelser har gjorts. Med hänvisning till denna osäkerhet, den korta återstående avtalstiden och mot bakgrund av att förändringar faktiskt skett inom KUI, görs bedömningen att möjligheten till hävning inte prövas enskilt av Värmdö kommun.

Även om förvaltningen gör bedömningen att avtalet tillsvidare kvarstår tills avtalsperioden upphör 30 juni 2015, undersöks för närvarande andra kommuners erfarenheter och förhållningssätt i frågan. I det fall som en eller flera andra kommuner har motsvarande erfarenheter kommer frågan om hävning återigen att prövas. För närvarande förs dialog med Södertälje kommun.

Förvaltningen konstaterar i övrigt att Värmdö vuxenutbildnings noggranna uppföljning av identifierade brister tillsammans med genomförda provning av hävningsrätten i sig innebär en signal till KUI och andra vuxenutbildningsanordnare om kommunens krav på korrekt hantering och hög kvalitet på utbildningar som erbjuds värmdöelever.

Kommunen kommer nogsamt att utöva uppföljning över KUI under återstående avtalsperiod under förutsättning att avtalet inte hävs i förtid.

Skolinspektionen har nyligen inlett en granskning av KUI. Resultatet av granskningen kommer också bli vägledande för fortsatt uppföljning.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget har inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för miljön

Inga konsekvenser för miljön har identifierats.

Konsekvenser för medborgarna

I det fall som utbildningsanordnare bedriver undermålig verksamhet eller i övrigt agerar bristfälligt leder det till att elever riskerar att genomgå utbildning utan att få avsedd kompetens. Genom agerande hittills och fortsatt nogsam uppföljning och kontroll kan kommunen reducera risken för missförhållanden hos utbildningsanordnare.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kundvals- och finansieringsavdelningen i nära samarbete med Värmdö vuxenutbildning. Underlag, analys och slutsatser delas av kundvals- och finansieringsavdelningen och Värmdö vuxenutbildning.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Avtal KompetensUtvecklingsInstitutet	Bilaggs
2	Antal elever 2014 fördelat per anordnare	Bilaggs

Sändlista för beslutsexpediering

proV/Värmdö vuxenutbildning

Monica Fransson
Kundvals- och finansieringschef

Fredrik Nornvall
Chef utbildningsenheten